

Klasicko-romantické a libidinózne tendencie v hitovej produkcii populárnej hudby

Milan Michalec

Štúdia uvádza časť výsledkov z výskumu z obdobia 2007 – 2010, ktorého cieľom bolo objaviť charakteristické estetické a výrazové vlastnosti hitov súčasnej populárnej hudby. Pri sumarizovaní záverov sme zistili, že súčasná hitová produkcia nesie znaky romantickej hudobnej poetiky a klasicko-romantickej hudobnej reči na jednej strane, a libidinózne tendencie na druhej strane. Výber konkrétnych skladieb, ktoré boli v tomto výskume analyzované, vychádzal z hitparády Medzinárodnej federácie fonografického priemyslu¹ (národná skupina IFPI Slovenskej republiky) s názvom SR Hitparáda – TOP 100 Oficiálna. Každý týždeň tu IFPI zverejňuje sto najhranejších hitov v slovenských rádiách. Sledovali sme obdobie od 35. týždňa roku 2006 do 47. týždňa roku 2007. Kritériom pre výber skladby na analýzu bolo, aby počas uvedeného obdobia dosiahla aspoň jedenkrát prvé miesto v hitparáde. *Národná skupina IFPI Slovenskej republiky* pôsobí na území Slovenskej republiky od roku 1993 ako samostatná, nezávislá organizácia. Združuje 13 významných slovenských hudobných vydavateľstiev vrátane Sony BMG, EMI, Universal Music, Warner Music. Predmetom pôsobnosti IFPI SR je ochrana práv zvukových a hudobných zvukovo-obrazových záznamov na základe ustanovení Rímskeho dohovoru o ochrane výkonných umelcov, výrobcov zvukových záznamov a rozhlasových organizácií.²

Výskum sa pri analýze opieral o tieto piesne:

Peter Graus, Marián Kachút / Zdenka Predná/ Zdenka Predná: *Ked' to nejde*³

Sheppard J. Solomon, Fernando Garibay, Ralph F. Mccarthy / Paris Hilton: *Stars Are Blind*⁴

Peter Graus, Marián Kachút / Tomáš Zubák / Tina: Tina: *Viem, že povieš áno*⁵

¹ Medzinárodná federácia fonografického priemyslu (*International Federation of the Phonographic Industry*) je nezisková organizácia s celosvetovou pôsobnosťou, ktorá zastupuje a chráni práva výrobcov zvukových a hudobných zvukovo-obrazových záznamov a reprezentuje záujmy svojich členov. Združuje cca 1500 výrobcov zo 70 krajín sveta vrátane tzv. Majors firiem – *Sony BMG, EMI, Universal Music, Warner Music*. Združuje spolu 41 národných skupín. Hlavné ciele IFPI sa týkajú boja proti celosvetovému pirátstvu v oblasti hudobného priemyslu, podpory a vytvárania účinných národných legislatív a medzinárodných konvencií zameraných na autorské právo a práva jemu príbuzné. *Oficiálna stránka SNS IFPI*. 27. 7. 2007, www.ifpi.sk

² Ide predovšetkým o ochranu práv vznikajúcich: 1. pri vysielaní zvukových a hudobných zvukovo-obrazových záznamov v rozhlase a televízii, 2. pri výrobe rozmnoženín zvukových a hudobných zvukovo-obrazových záznamov na komerčné účely a disponovanie nimi. *Oficiálna stránka SNS IFPI*. Online 27. 7. 2007, www.ifpi.sk

³ PREDNÁ, Zdenka: *Ked' to nejde*. In: PREDNÁ, Zdenka: *Zdenka Predná*. Sony BMG, 2007. CD 1, track 5.

Desmod / Desmod, Roman Slávik / Desmod: Desmod: *Zhorí všetko, čo mám*⁶

Desmod / Desmod, Roman Slávik / Desmod: Desmod: *Niekoľko ti to povie skôr než ja*⁷

Nelly Furtado, Tim Mosley, Chris Martin, Nate Hills / Timbaland, Danja / Nelly Furtado:
*All Good Things (Come To An End)*⁸

Nelly Furtado, Tim Mosley, Nate Hills / Timbaland, Danja / Nelly Furtado: *Say It Right*⁹

Katarína Knechtová / Vladimír Krausz/ Peha: *Renesancia*¹⁰

Autorsky sa na tvorbe hitu súčasnej populárnej hudby zväčša podieľa viacero tvorcov interpreti (spevák a inštrumentalisti), autor hudby, autor textu, producent, zvukár a pod. Dalo by sa polemizovať – a asi by sa ani nedospelo k uspokojivému výsledku bez podrobnej znalosti procesu vzniku konkrétnej piesne, aký presný autorský podiel majú jednotliví tvorcovia na výslednej nahrávke skladby.

Ked' to nejde / Zdenka Predná¹¹

Zdenka Predná je názov druhého štúdiového albumu speváčky Zdenky Prednej, ktorý vydalo Sony BMG v roku 2007. Na tvorbe albumu sa podieľali Slávo Solovič, Milan Adamec a Peter Graus. Texty piesní napísala vo väčšej miere Zdenka Predná.

Prvým singlom sa stala pieseň *Ked' to nejde*. Túto skladbu aj s videoklipom viackrát vysielala stanica MTV v programe World Chart Express a neskôr sa stala „number one“ na tejto televíznej stanici. Skladba *Ked' to nejde* vyšla na druhom albume Zdenky Prednej. Text piesne napísala Zdenka Predná. Hudbu skomponovali Peter Graus a Marian Kachút.

V hitparáde s názvom IFPI SR Hitparáda – RADIO TOP 100 Oficiálna (v období od 35. týždňa roku 2006 do 47. týždňa roku 2007) sa pieseň *Ked' to nejde* umiestnila šesťkrát na

⁴ HILTON, Paris: *Stars Are Blind*. In: HILTON, Paris: *Paris*. Warner Music, 2006. CD 1, track 3.

⁵ TINA: *Viem, že povieš áno*. In: TINA: *Chillin*. EMI Czech Republic s.r.o, 2006. CD 1, track 1.

⁶ DESMOD: *Zhorí všetko, čo mám*. In: DESMOD: *Uhoľ pohľadu*. Sony BMG, 2006. CD 1, track 4.

⁷ DESMOD: *Niekoľko ti to povie skôr než ja*. In: DESMOD: *Uhoľ pohľadu*. Sony BMG, 2006. CD 1, track 5.

⁸ FURTADO, Nelly: *All Good Things (Come To An End)*. : FURTADO, Nelly: *Loose*. Records, 2006. CD 1, track 12.

⁹ FURTADO, Nelly: *Say It Right*. : FURTADO, Nelly: *Loose*. Records, 2006. CD 1, track 8.

¹⁰ PEHA: *Renesancia*. In: PEHA: *Deň medzi nedeľou a pondelkom*. Music, 2005. CD 1, track 8.

¹¹ Hudobná kariéra Zdenky Prednej (31.3. 1984) sa začala účinkovaním v prvom ročníku speváckej súťaže Slovensko hľadá SuperStar, kde dosiahla 4. miesto. Roku 2005 bol vydaný jej debutový album *Sunny Day*, ktorého prvý singel *Len ty smieš* patril medzi najhranejšie skladby v rozhlasovom éteri. Rovnaký komerčný úspech zopakovala Zdenka Predná aj so svojím druhým singlom *Vietor*, ktorý naspievala so speváčkou Tinou (Martina Csillagová). Roku 2006 získala cenu Aurel 2005 v kategórii Objav roka a Zlatú platňu za predaj albumu *Sunny Day*. Počas príprav svojho druhého albumu hosťovala aj na druhom albume slovenskej speváčky Tyny s názvom *Chillin*. Zdenka Predná sa umiestnila v ankete Slávik 2007 na 3. mieste v kategórii Speváčka.

prvom mieste, päťkrát na druhom, šesťkrát na treťom, dvakrát na piatom, raz na šiestom, raz na siedmom a dvakrát na deviatom mieste atď.

Tabuľka 1. *Keď to nejde* / Hitparáda – RADIO TOP 100 Oficiálna

týždeň	09	10	11	12	13	14
rok	2007	2007	2007	2007	2007	2007
umiestnenie	98	9	9	5	2	3
týždeň	15	16	17	18	19	20
rok	2007	2007	2007	2007	2007	2007
umiestnenie	3	2	3	3	3	2
týždeň	21	22	23	24	25	26
rok	2007	2007	2007	2007	2007	2007
umiestnenie	2	1	1	1	1	3
týždeň	27	28	29	30	31	32
rok	2007	2007	2007	2007	2007	2007
umiestnenie	1	1	2	5	7	6
týždeň	33	34	35	36	37	38
rok	2007	2007	2007	2007	2007	2007
umiestnenie	12	20	20	39	71	75
týždeň	39	40	41	42	43	44
rok	2007	2007	2007	2007	2007	2007
umiestnenie	74	54	55	75	88	95
týždeň	45					
rok	2007					
umiestnenie	94					

V texte skladby *Keď to nejde* sa interpretka zaoberá tematikou vzťahu muža a ženy. Myšlienky autora sú v texte formulované veľmi neurčito, v jednom mieste naznačuje rozchod partnerov, v inom spoločnú budúcnosť. Cieľom interpretky a autorky textu v jednej osobe, Zdenky Prednej, nebolo vytvoriť pocitovú výpoveď určenú na zamyslenie pre poslucháča, ale ani vyjadrenie vlastných intímnych duševných postojov či pocitov, ale skôr uvoľnenej atmosféry a ľahkosti postoja k danej téme. Keďže aj ostatné zložky hudobnej skladby sa nesú v uvoľnenom duchu, výsledný dojem nie je melancholický, ale tanečný a bezstarostný. Výraz hudobnej zložky nekorešponduje s posolstvom vyjadreným v texte, ale má úplne odlišný – odľahčený charakter. Objavujú sa v ňom výrazovo protirečivé výpovede, efektom ktorých je významové odľahčenie vyznenia celej skladby. Text piesne je mimoriadne všeobecne ladený, pričom jeho posolstvo nie je náročné na „intelektuálne pochopenie“ ani tematicky záťažové.

Keď to nejde

Refrén

Aj keď nechceš, tak to pochopíš

Keď to nejde

Tak to nejde

Ja ťa poznám, ty sa zahojíš
Ticho počkám
Kým to prejde

Strofa

Nie som víla z povolania
Už to myslím naozaj
Život nie sú tvoje priania
Keď chceš niečo, zavolaj
Hľadáj so mnou šťastie skryté v kamení
Čakaj, kým záhadne sa nezmením

Refrén

Strofa

Netušíš, že sa to deje
Iba keď to nevidíš
Keď mám chuť, tak priznám sa ti
Ale ty už dávno spíš
Hľadáš sama šťastie skryté v kamení
Čakám, či záhadne sa nezmením

Refrén

Refrén'

Keď to nejde, tak to nejde
Ticho počkám, kým to prejde

Kto povedal, že nedá sa priblížiť bez slov
Čo cítiš, to vidíš, že baví ťa to, viem
Vždy máva pravdu ten, kto dáva bez slov
Dobre spím, len keď si usteliem
Kto povedal, že nedá sa priblížiť bez slov
Čo cítiš, to vidíš, že baví ťa to, viem
Nie vždy má pravdu ten
Ten kto ustelie

Refrén'

Pieseň *Keď to nejde* sa začína krátkym typom úvodu (osem taktov). Refrén piesne sa skladá z dvoch hudobných motívov *a* a *a'*, ktoré sú navzájom melodicky, rytmicky a harmonicky totožné, odlišujú sa iba textom.

Príklad 1. *Keď to nejde*, takty 9 – 16¹² / melódia refrénu¹³

Po refréne odznieva strofa, ktorá sa skladá z dvoch hudobno-myšlienково aj textovo odlišných hudobných motívov *a* a *b*.

¹² V skladbe takty 9 – 16 – opakovacie znamienka sú použité na zjednodušenie zápisu.

¹³ Všetky notové zápisy melódií a harmonických pôdorysov hitových piesní, ktoré sú uvedené v tejto štúdií, spracoval autor textu zo zvukových nahrávok. Zvuk nahrávok hitovej produkcie býva rôznymi spôsobmi elektronicky upravovaný, preto niekedy ťažko jednoznačne zaznamenať do nôt ich rytmus (napr. efekt „hall“ zastiera presné trvanie tónov a pod.). Treba tiež spomenúť, že rytmus melódií sa prispôbuje aj deklamácii textu a relevantná je aj improvizovaná povaha interpretácie hitových skladieb.

Příklad 2. *Keď to nejde*, takty 17 – 24 / melódia strofy

Nasleduje opätovné uvedenie refrénu, po ňom strofa', v ktorej je prvý motív *a'* pozmenený oproti motívu *a* (zmena sa týka textu) a motív *b* je uvedený v nezmenenej podobe oproti jeho prvému uvedeniu v strofe. Ďalej zaznieva opäť refrén.

Následným úsekom formovej stavby piesne je medziveta 1, ktorá trvá osem taktov a jej hudobno-myšlienkový materiál vychádza z refrénu. Medzivetu 1 a medzivetu 3 spája medziveta 2, ktorá prináša nový hudobno-myšlienkový materiál. Materiál medzivety 3 obsahuje fragmenty motívov, pochádzajúcich z refrénu. Nasleduje posledné uvedenie refrénu. Záver piesne obsahuje hudobno-myšlienkový materiál medzivety 1, teda aj záver vychádza z refrénu.

Tabuľka 2. *Keď to nejde* / hudobná forma

Členenie piesne	Priebeh hudobných myšlienok	Takty (spolu 88)	Počet taktov v úsekoch
úvod		1 – 8	8
A (refrén)	a	9 – 12	4
	a'	13 – 16	4
B (strofa)	a	17 – 20	4
	b	21 – 24	4
A (refrén)	a	25 – 28	4
	a'	29 – 32	4
B' (strofa')	a'	33 – 36	4
	b	37 – 40	4
A (refrén)	a	41 – 44	4
	a'	45 – 48	4
medziveta ¹ (HMM ¹⁴ medzivety ¹ vychádza z melódie refrénu)		49 – 56	8
medziveta ²	a'	57 – 60	4
	a''	61 – 64	4

¹⁴ Skratka HMM znamená hudobno-myšlienkový materiál.

medziveta ³ (HMM medzivity ³ vychádza z melódie refrénu)	65 – 72	8
A (refrén)	a	73 – 76
	a'	77 – 80
záver (ako medzihra ¹)	81 – 88	8

Uvedená pieseň je v tónine a-mol, sú v nej využité iba dva rôzne akordy, ktoré sú založené na kvarto-kvintovej príbuznosti a sú postavené na tonike a dominante tóniny, základných tonálnych funkciách. Skladba si udržuje počas celého svojho priebehu tonálne centrum.

Príklad 3. *Ked' to nejde* / pôdorys harmonického priebehu strofy aj refrénu

a-mol: T D T D

Uvedený harmonický priebeh zaznie v strofe dvakrát a v refréne tiež dvakrát (tabuľka znázorňuje harmonický priebeh jedného štvortaktia skladby).

Z analýzy melódií, harmónie a hudobnej formy piesne *Ked' to nejde* v hudobnej interpretácii Zdenky Prednej vyplýva, že sú v nej využité pre recipienta zapamätateľné a ľahko reprodukovateľné melódie, je tu prítomný štandardný model klasicko-romantického typu melodicko-harmonického priebehu a hudobnej formy. Uvedená pieseň má symetrickú a periodickú formovú štruktúru.

V piesni sú využité bežné prostriedky, ktoré sa nachádzajú v piesňach hitovej produkcie súčasnej populárnej hudby. Význam textu pre recipienta je v tomto prípade (ako aj pri väčšine skladieb hitovej produkcie súčasnej populárnej hudby) v úzadí, resp. charakter hudby, ktorá pôsobí odľahčeným dojmom, výrazne ovplyvňuje aj vnímanie textu. I keď pieseň nie je evidentne cielená ako explicitne sexuálna, nachádza sa v nej výrazne citel'ná libidinóznosť. Prejavuje sa napr. v texte s neurčitou formuláciou myšlienok, ktorá ponúka rôzne možnosti výkladu. Je pravdepodobné, že mnohým recipientom napadne aj taká interpretácia, že v texte piesne *Ked' to nejde* je narážka na sexuálnu neschopnosť muža, ktorému je interpretkin prednes určený.

Viem, že povieš áno / Tina¹⁵

Koncom roka 2006 vydala Tina svoj druhý album *Chillin* a jej hit *Viem, že povieš áno* sa stal mimoriadne úspešným v slovenských aj českých hitparádach. Roku 2007 získala speváčka Tina ocenenie Aurel 2006 za najlepši ženský spevácky výkon roka a jej hudobný album *Chillin* sa stal najlepším albumom roka. Za jeho zvukový záznam získal ocenenie Aurel 2006 Marián Kachút, ako najlepšia bola ocenená produkcia Mariána Kachúta, Petra Grausa a Tomáša Zubáka tiež za album *Chillin*.

V hitparáde s názvom IFPI SR Hitparáda – RADIO TOP 100 Oficiálna (v období od 35. týždňa roku do 47. týždňa roku 2007) sa pieseň *Viem, že povieš áno* umiestnila napr. deväťkrát na prvom mieste, sedemkrát na druhom, štyrikrát na treťom, dvakrát na štvrtom, raz na šiestom, dvakrát na ôsmom mieste atď.

Tabuľka 3. *Viem, že povieš áno* / Hitparáda – RADIO TOP 100 Oficiálna

týždeň	41	42	43	44	45	46
rok	2006	2006	2006	2006	2006	2006
umiestnenie	26	8	4	1	4	1
týždeň	47	48	49	50	51	52
rok	2006	2006	2006	2006	2006	2006
umiestnenie	1	1	1	2	2	1
týždeň	01	02	03	04	05	06
rok	2007	2007	2007	2007	2007	2007
umiestnenie	1	1	2	3	3	3
týždeň	07	08	09	10	11	12
rok	2007	2007	2007	2007	2007	2007
umiestnenie	2	2	3	1	2	2
týždeň	13	14	15	16	17	18
rok	2007	2007	2007	2007	2007	2007
umiestnenie	6	8	14	11	24	27
týždeň	19	20	21	22	23	24
rok	2007	2007	2007	2007	2007	2007
umiestnenie	41	48	39	42	46	56
týždeň	25	26	27	28	29	30

¹⁵ Speváčka Tina (Martina Csillagová) začala svoju kariéru na slovenskej hudobnej scéne roku 2003. Od začiatku spolupracuje s producentmi Petrom Grausom, Tomášom Zubákom a Marošom Kachútom. Najskôr bola speváčkou v hudobnej skupine *B3* a absolvovala s nimi niekoľko vystúpení. Svoj prvý sólový hudobný album *Tina* vydala roku 2004. Na tvorbe albumu sa podieľali okrem spomínaných producentov aj Dj Jazzy, Vec, Wich, Čistychof. V rokoch 2004 a 2005 moderovala hudobnú reláciu TV JOJ. V decembri 2004 vyhrala v súťaži Grand Prix Radio 2004 cenu ako Objav roka. Vo februári 2005 získala 2 nominácie na ocenenie Aurel 2004 – v kategóriách: Najlepší ženský spevácky výkon a Objav roka. Začiatkom roka 2005 začala aktívne hrať so svojou šesťčlennou hudobnou skupinou v obsadení: Alexandra Okálová – vokály, Andrej Groll – basová gitara, Andrej Hruška – gitara, Miroslav Peniak – klávesové nástroje, Peter Raitl – perkusie a Marek Rusek – bicie nástroje.

rok	2007	2007	2007	2007	2007	2007
umiestnenie	59	67	36	37	52	59

týždeň	31	33
rok	2007	2007
umiestnenie	75	74

Text piesne až prekvapivo otvorene odkazuje na oblasť ľudskej sexuality. Nenachádzajú sa v ňom žiadne, akýmkoľvek spôsobom rafinované zápletky, pôsobí hravo, bezstarostne a je nabitý explicitnou sexualitou, čomu výrazne pomáha hudba špecifickou rytmikou, agogikou interpretky a pod.

Viem, že povieš áno

Strofa

To je vážne sexi otáznik
 Ako poblázniteľ a mám
 V dotykoch si dnes odvážny
 Keď pohľadáš ma tam

A ochutnám ťa celého
 Viem, aký máš byť tam
 Ak otvoríme dvere snov
 Z lásky ťa spovedám

Refrén

Ak to nájdeš sám
 Telo blázníš hrou
 Zobudiť sa dám
 Tvojou rýchlosťou
 Ak to nájdeš sám
 Budem bez zábran
 Zobudiť sa dám
 Svetlom nočných lúčov

Strofa

Počúvam ťa stereo
 Ten prívál krátkych vln
 Chcem plávať
 Ale bez brehov
 Kým zvlí sa ti spln

Refrén

Len čakám, či ubrzdí nás ráno
 Ďalší plán mám, keď povieš áno

Refrén

Úvod piesne *Viem, že povieš áno* je kratším typom úvodu (šestnásť taktov). Je v ňom využitá harmónia a rytmus, ktoré sa vyskytujú následne v refréne.

V strofe sú využité dva hudobné motívy *a* a *a'*. Každý motív má štyri takty, ktoré sú takmer totožné. Po prvej strofe nasleduje medzihra¹, spájajúca strofu a strofu'.

Príklad 4. *Viem, že povieš áno*, takty 17 – 24 / melódia strofy

Refrén piesne je osem taktový. Skladá sa zo štyroch dvojtaktových hudobných motívov, rozdiel v jednotlivých motívoch spočíva iba v odlišnom texte. Melodicky, rytmicky aj harmonicky sú totožné.

Príklad 5. *Viem, že povieš áno*, takty 41 – 49 / melódia refrénu

Po odznení refrénu nasleduje štvortaktová spojka. Strofa'' sa od predchádzajúcej líši iba odlišným textom. Ďalej odznieva refrén, po ktorom nasleduje medzihra 2. Trvá devätnásť taktov. Medzihra 2 sa skladá z troch úsekov. Prvý úsek je sedemtaktová medziveta, ktorá prináša nový hudobno-myšlienkový materiál. V nasledujúcom štvortaktovom úseku je využitý hudobno-myšlienkový materiál, ktorý bol použitý už v úvode. V treťom úseku medzihry 2 (osem taktov), je hudobno-myšlienkový materiál využitý už v medzihre 1, tento úsek medzihry 2 je totožný s medzihrou 1. Nasleduje uvedenie refrénu dvakrát za sebou. Inštrumentálny šesť taktový záver piesne tvorí hudobno-myšlienkový materiál z úvodu skladby.

Tabuľka 4. *Viem, že povieš áno* / hudobná forma

Členenie piesne	Priebeh hudobných myšlienok	Takty (spolu 109)	Počet taktov v úsekoch
úvod		1 – 16	16
A (strofa)	a	17 – 20	4
	a'	21 – 24	4
medzihra ¹		25 – 32	8
A' (strofa')	a''	33 – 36	4
	a'''	37 – 40	4
B (refrén)	a	41 – 42	2

	a	43 – 44	2
	a	45 – 46	2
	a	47 – 48	2
spojka		49 – 52	4
A'' (strofa'')	a''''	53 – 56	4
	a''''''	57 – 60	4
B (refrén)	a	61 – 62	2
	a	63 – 64	2
	a	65 – 66	2
	a	67 – 68	2
medzihra ²	medziveta	69 – 75	7
	(HMM časti úvodu)	76 – 79	4
	(HMM medzihry ¹)	80 – 87	8
B (refrén)	a	88 – 89	2
	a	90 – 91	2
	a	92 – 93	2
	a	94 – 95	2
B (refrén)	a	96 – 97	2
	a	98 – 99	2
	a	100 – 101	2
	a	102 – 103	2
záver (ako časť úvodu)		104 – 109	6

Pieseň je v tónine g-mol. Sú v nej využité dva rôzne akordy, ktoré sú založené na kvarto-kvintovej príbuznosti a sú postavené na tonike, subdominante tóniny kompozície. Skladba si udržuje počas celého svojho priebehu tonálne centrum.

Príklad 6. *Viem, že povieš áno* / pôdorys harmonického priebehu strofy aj refrénu

g-mol T S T S T S T S

Uvedený harmonický priebeh zaznie v strofe aj v refréne jedenkrát počas ôsmich taktov skladby.

Analýza melódií, harmónie a hudobnej formy piesne *Viem, že povieš áno* v interpretácii speváčky Tiny potvrdila, že v piesni sú využité pre recipienta jednoduché, zapamätateľné a ľahko reprodukovateľné melódie, štandardný model klasicko-romantického typu melodicko-harmonického priebehu a hudobnej formy. Uvedená pieseň má v podstate symetrickú

a periodickú formovú štruktúru.

Skladba *Viem, že povieš áno* je pieseň hitovej produkcie súčasnej populárnej hudby, v ktorej dominuje sexualita. Prejavuje sa v texte, spôsobe interpretácie – agogike, videoklipe a pod. Individuálne chápanie skladby interpretom, sa nesie v uvedenom duchu. Tento efekt sa dosahuje napr. zafarbením hlasu a špecifickým spôsobom spevu interpretky. *Pieseň Viem, že povieš áno* môže pre uvedené špecifiká vyvolávať v poslucháčoch pocit erotickosti, telesnosti či exhibicionickosti výrazu¹⁶.

Záver

Z analýz a interpretácií vybraných hitových piesní (Keď to nejde / Zdenka Predná, Stars Are Blind / Paris Hilton, Viem, že povieš áno / Tina, Zhorí všetko, čo mám / Desmod, Niekto ti to povie skôr než ja / Desmod, All Good Things (Come To An End) / Nelly Furtado, Say It Right / Nelly Furtado, Renesancia / Peha)¹⁷ vyplynuli nasledovné závery:

1. V hitových skladbách sa využíva štandardný model klasicko-romantického typu melodicko-harmonického priebehu. Vyskytujú sa v nich najmä akordy, ktoré sú založené na kvarto-kvintovej príbuznosti. Najčastejšie sú to základné tonálne funkcie – tonika, subdominanta a dominanta.
2. Je v nich prítomný elementárny typ štandardného modelu klasicko-romantického typu piesňovej hudobnej formy. Piesne, ktoré boli analyzované, majú v podstate elementárne symetrické a periodické formové štruktúry – základom ich hudobnej formy je striedanie dielov A a B.
3. Hitové piesne majú pre recipienta jednoduché, zapamätateľné a ľahko reprodukovateľné melódie.
4. V mnohých hitových piesňach sú spojené klasicko-romantické, harmonicko-melodické a formové zložky s romantizujúcim textom. Interpreti v nich využívajú výrazové prostriedky hudby z obdobia romantizmu.
5. V niektorých piesňach sú spojené klasicko-romantické harmonicko-melodické a formové zložky s dispozíciami, v ktorých dominuje explicitná sexualita a libidinózne tendencie.

¹⁶ Pre označenie výrazu a estetických kategórií je v texte využité špecifické pojmoslovie tzv. Nitrianskej školy (autor práce využíva výrazové kategórie, ktoré vytvorila táto škola – František Miko, Ľubomír Plesník, Renáta Beličová, Július Fújak a pod.). Pozri PLESNÍK, 2008.

¹⁷ Sú dostupné v doktorandskej práci autora. Vid': MICHALEC, Milan: *Klasicko-romantické a libidinózne tendencie v skladbách hitovej produkcie súčasnej populárnej hudby*. Ústav literárnej a umeleckej komunikácie Filozofickej fakulty, Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, 2010.

Možno teda skonštatovať, že z hľadiska hudobnej formy a harmónie nastalo po roku 2000 v hitovej produkcii populárnej hudby ešte väčšie zjednodušenie a bagatelizovanie, než v predchádzajúcich vývojových štádiách vzhľadom na štýlové zastúpenie disco soundu, soulu, new romanticism, dance floor... Inovácie populárnej hudby sa teda opierajú o iné zložky hudobnej reči, ktoré zostali nepreskúmané, ako napríklad zvuk, zavádzanie nových technologických postupov do tvorby inharmonických zvukov, opieranie sa o rytmické patterny. Výskum sa teda musí presunúť do inej roviny než len analýzy harmónie a hudobnej formy. Napriek tomu možno skonštatovať, že v skladbách hitovej produkcie populárnej hudby, ktoré boli analyzované, sú využité jednoduché hudobné formové štruktúry, využívajú elementárne, t. j. neprekomponované piesňové formové útvary. Sú určené pre čo najväčšie množstvo poslucháčov hudobne veľmi rôznorodo skúsených, je potrebné, aby boli ľahko recepcne zrozumiteľné. Sú v nich využité melódie, ktoré sú nekomplikované, triviálne a najčastejšie kantabilné, aby si ich recipienti mohli veľmi rýchlo zapamätať a boli schopní ich následne reprodukovať. V analyzovaných hitoch je využitý jednoduchý spôsob harmonizácie hudobného materiálu a elementárna inštrumentácia. Princípy periodickosti a symetrie, ktoré sa nachádzajú v uvedenom „type“ hudobnej produkcie, sa vyskytujú v hudbe oddávna.

Z uvedených analýz vyplýva, že v hitovej produkcii sa nachádzajú mnohé princípy či spôsoby vyjadrenia romantickej hudobnej poetiky a klasicko-romantickej hudobnej reči. Skladby hitovej produkcie ich však využívajú na elementárnej úrovni, ich aplikácia zostáva v rovine využitia štandardného modelu klasicko-romantického typu melodicko-harmonického priebehu a hudobnej formy. Hitová produkcia preberá iba elementárnu podobu uvedeného modelu, aj to bez tvorivých, novátorských zásahov (nenadväzuje na ne, ale zväčša ich iba kopíruje, tvorivo ich neaplikuje do nových kontextov, nerozvíja ich atď.). Možno teda konštatovať, že v hitovej produkcii súčasnej populárnej hudby dochádza k zbanalizovaniu viacerých aspektov klasicko-romantickej hudobnej reči.

Analýzy a interpretácie priniesli tiež zistenie, že hitová produkcia využíva viaceré princípy romantickej hudobnej poetiky, tie však rovnako ako v predchádzajúcom prípade iba netvorivo preberá, neposúva ich ďalej (i keď sú samozrejme vsadené do nových kontextov – nemení to však ich podstatu). Uvedené princípy využíva hitová produkcia najčastejšie iba pre ich overené pôsobenie na poslucháča.

V skladbách populárnej hudby sa uplatňujú najmä dva hudobno-výrazové prístupy či spôsoby vyjadrovania skladieb hitovej produkcie súčasnej populárnej hudby. Sú to

romantizujúce spôsoby pôsobenia na recipientov a spôsoby, v ktorých dominuje explicitná sexualita a libidinózne tendencie, pričom aj posledne menované spôsoby pôsobenia často využívajú rezíduá romantizmu, napr. exhibicionizmus a teatrálnosť, tendenciu k vzrušujúcemu zážitku z hudby a pod. Výrazná sexuálnosť a libidinóznosť, ako sexuálny podtext, sa prejavujú vo viacerých podobách. Rytmy skladieb populárnej hudby psychofyziológicky vplyvajú na ľudské telo, čím ho stimulujú, pretože recipient má prirodzený libidinózny pôžitok z rytmickej pulzácie. Takáto rytmická pulzácia, ktorá má uvedené účinky na psycho-fyziológiu človeka, sa vyznačuje výraznými akcentovanými prízvuknými dobami v taktach a vyznačuje sa pravidelnosťou pulzácie. K tomu je však potrebné dodať, že spomínané rytmy majú na ľudský organizmus uvedený efekt iba pri hlasnej recepcii takejto hudby. Explicitná sexualita a libidinóznosť sa prejavujú samozrejme aj v textoch populárnej hudby, ktoré sa často týkajú sexuality človeka alebo príbuzných oblastí. Ďalším momentom, v ktorom badať sexuálny podtext skladieb populárnej hudby, je špecifický spôsob hudobnej interpretácie piesne spevákom či speváčkou. Bežnou súčasťou interpretácie sú rôzne typy vzdychov interpretov, ktoré v kombinácii s textom evokujú sexuálne pocity.

V súčasnosti je takmer neoddeliteľnou súčasťou hitovej produkcie populárnej hudby vizuálna zložka videoklipov prostredníctvom hudby v médiách. Vo videoklipe sú často zobrazené výjavy, o sexuálnom podtexte ktorých nemožno pochybovať. Recipientovo vnímanie konkrétnej piesne populárnej hudby bezpochyby môžu ovplyvňovať aj asociácie týkajúce sa mediálneho imidžu a spôsobu prezentovania interpreta, ktoré sa pri recepcii piesne populárnej hudby vynoria z podvedomia. (Keď sa napr. interpret prezentuje ako sexuálny objekt – tento spôsob prezentácie je bežný v prostredí súčasného šoubiznisu, aj jeho hudobný prejav sa začne recipientovi javiť ako libidinózny.)

V tematike textov skladieb hitovej produkcie populárnej hudby dominujú štandardizované, všeobecne ladené dejové zápletky, prostredníctvom ktorých sa ľahko uplatňuje identifikačná funkcia hudby. Týmto textom a ich ideovo-myšlienkovou orientáciou sú v podstate v piesňach hitovej produkcie väčšinou podriadené či s nimi korešpondujú aj melódia, rytmus, inštrumentácia, aranžmán atď.

V textoch piesní hitovej produkcie populárnej hudby sa prejavujú romantizujúce tendencie najmä dvoma spôsobmi: 1. ako romantickosť v hovorovom zmysle tohto slova – teda tematika týkajúca sa lásky, prípadne nejakej dojemnej životnej situácie a 2. romantizujúce tendencie ako napr. individualizmus, prehnaná citovosť a pod. Tieto tendencie sú zreteľne prítomné v skladbách hitovej produkcie súčasnej populárnej hudby. Väčšinou sa prehliada, že aj piesne napr. hudobného štýlu hip-hop sú pre uvedené vlastnosti romantizujúce

– texty sú známe svojou výraznou citovosťou, bojovnosťou, odmietaním a spochybňovaním takmer všetkého, čo sa týka súčasnej spoločnosti.

Romantizujúce spôsoby hudobného, ale i nehudobného vyjadrovania či pôsobenia na recipientov a sexualita uplatňované v produktoch hitovej produkcie súčasnej populárnej hudby sa v konkrétnych piesňach kombinujú a vytvárajú tým pre recipientov pôsobivý a podmanivý celok.

Použitá literatúra a pramene:

ABRAHAM, Gerald: *Stručné Dejiny hudby*. Bratislava : Hudobné centrum, 2003. 844 s.
ISBN 80-88884-46-2

All Good Things (Come To An End). Online 15. 8. 2007, http://cs.wikipedia.org/wiki/All_Good_Things_%28Come_to_an_End%29

BACHTÍK, Jozef: *XIX. stololetí v hudbe*. Praha – Bratislava : Editio Supraphon, 1970. 240 s.
Bez ISBN

BELIČOVÁ, Renáta: *Recepčná hudobná estetika – Introdukcia*. Nitra : FF UKF, 2002. 164 s.
ISBN 80-80-50-549-7

BELIČOVÁ, Renáta: *Recepčná hudobná estetika – Teória*. Nitra : FF UKF, 2003. 132 s.
ISBN 80-80-50-592-6

BELIČOVÁ, Renáta: *Recepčná hudobná estetika – K pojmosloviu*. Nitra : FF UKF, 2006.
100 s. ISBN 80-80-94-070-3

BELIČOVÁ, Renáta: Vplyv subliminálnych úrovní hudobnej percepcie na recepciu hudby.
In: ELSCHEK, Oskár (edit.): *Multimediálna spoločnosť na prahu 21. storočia*.
Bratislava : Asco – Art & Science, 2005. ISBN 80-888-20-41-3

BENNETT, Tony (edit.): *Rock and Popular Music : Politics, Policies, Institutions*.
Florence, KY, USA: Routledge, 1993. 306 s. <http://site.ebrary.com/lib/linkopin/Doc?id=10100763&ppg=323>

BLÁHA, Ivo: *Zvuková dramaturgie audiovizuálneho diela*. Praha : Nakladatelsví AMU, 2004.
145 s. ISBN 80-7331-010-4

BURLAS, Ladislav: *Formy a druhy hudobného umenia*. 4. vyd. Žilina : Edis – vydavateľstvo
Žilinskej univerzity, 2006. 306 s. ISBN 80-80-70-522-4

DESMOD: *Niektó ti to povie skôr než ja*. In: DESMOD: *Uhol pohľadu*. Sony BMG, 2006.
CD 1, track 5.

Desmod. Online 11. 8. 2007, <http://www.desmod.sk/diskografia.php>

- Desmod*. Online 12. 8. 2007, <http://www.desmod.sk/profil.php>
- Desmod*. Online 13. 8. 2007, <http://sk.wikipedia.org/wiki/Desmod>
- DESMOD: *Zhorí všetko, čo mám*. In: DESMOD: *Uhoľ pohľadu*. Sony BMG, 2006. CD 1, track 4.
- DORUŽKA, Lubomír: *Populárna hudba – priemysel, obchod, umenie*. Bratislava : Opus, 1978. 258 s. Bez ISBN
- DRUSKIN, Michail, Semionovič: *O západoeurópskej hudbe 20. storočia*. Bratislava : OPUS, 1976. 178 s. Bez ISBN
- DYKAST, Roman: Svár artificioznej a nonartificioznej hudby. In: ZUSKA, Vlastimil a kol.: *Eстетika na křižovatke humanitních disciplin*. Praha : Nakladatelství Karolinum, 1997. 139 – 150 s. ISBN 80-7184-379-2
- EINSTEIN, Albert: *Hudba v období romantizmu*. Bratislava : Opus, 1989. 503 s. ISBN 80-7093-003-9
- EINSTEIN, Alfred: *Od renesance k hudbě dneška*. Praha – Bratislava : Editio Supraphon, 1968. 212 s. Bez ISBN
- EMI. Online 11. 7. 2007, www.emimusic.cz
- FALTIN, Peter: *Funkcia zvuku v hudobnej štruktúre*. Bratislava : Štátne hudobné vydavateľstvo, 1966. 268 s. Bez ISBN
- Fanklub Desmod*. Online 13. 8. 2007, <http://www.fanklub.depi.sk/historia/>
- FERKOVÁ, Eva: *Hudobná analýza*. Bratislava : Slovenská muzikologická asociácia a Vysoká škola múzických umení, 2007. 180 s. ISBN 978-80-8888078-3
- Folklore*. Online 20. 8. 2007, <http://cs.wikipedia.org/wiki/Folklore>
- FRANĚK, Marek: *Hudební psychologie*. Praha : Karolinum, 2007. 238 s. ISBN 978-80-246-0965-2
- FRIDMAN, Libor: *Populárna hudba, vývoj, prehľad žánrov*. Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, Fakulta humanitných vied, Bez uvedeného roku vydania. 70 s. ISBN 80-8083-212-9
- FURTADO, Nelly: *All Good Things (Come To An End)*. In: FURTADO, Nelly: *Loose*. Geffen Records, 2006. CD 1, track 12.
- FURTADO, Nelly: *Say It Right*. In: FURTADO, Nelly: *Loose*. Geffen Records, 2006. CD 1, track 8.
- HEREC, Ondrej: *Nadžena Xena: neomýtus populárnej kultúry*. Online 6. 4. 2010, <http://www.scifi.cz/ik/2005/20050358.htm>
- HILTON, Paris: *Stars Are Blind*. In: HILTON, Paris: *Paris*. Warner Music, 2006. CD 1, track

3.

- HRADECKÝ, Emil: *Úvod do studia tonální harmonie*. Praha : Supraphon, 1972. 304 s. Bez ISBN
- HRČKOVÁ, Naďa: *Dejiny hudby VI. Hudba 20. storočia (1)*. Banská Bystrica : IKAR, 2005. 400 s. ISBN 80-551-1214-2
- HRČKOVÁ, Naďa: *Dejiny hudby VI. Hudba 20. storočia (2)*. Banská Bystrica : IKAR, 2006. 543 s. ISBN80-551-1356-4
- KAJANOVÁ, Yvetta: *Kapitoly o jazze a rocku*. Ružomberok : Epos, 2003. 63 s. ISBN 80-88977-67-3
- KAJANOVÁ, Yvetta: *Postmoderna v hudbe. Minimal, rock, pop, jazz*. Bratislava : Univerzita Komenského, 2010. 198 s. ISBN 978-80-223-2802-9
- KAJANOVÁ, Yvetta: *Slovník slovenského jazzu*. Bratislava : Národné hudobné centrum, 1999. 155 s. ISBN 80-88884-12-8
- KAPSOVÁ, Eva – REŽNÁ, Miroslava (edit.): *O interpretácii umeleckého textu 24*. Nitra : Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, 2009. 438 s. ISBN 978-80-8094-433-9
- KARÁSEK, Bohumil: *Wolfgang Amadeus Mozart*. Praha : Editio Supraphon, 1975. 454 s. Bez ISBN
- Kataryna: *Zdenka Predná: Profil*. Online 12. 7. 2007, <http://zdenka.web.snadno.cz/Profil.html>
- KOL. AUT.: *Československá vlastivěda díl IX. Umění. Svazek 3. Hudba*. Praha : Horizont, 1971. 433 s. Bez ISBN
- KOL. AUT.: *Dějiny české hudební kultury I*. Praha : Academia, 1972. 299 s. Bez ISBN
- KOL. AUT.: *Skladatelé o hudební poetice 20.století*. Praha : Československý spisovatel v Praze, 1960. 192 s. Bez ISBN
- KRESÁNEK, Jozef: *Hudba a člověk*. Bratislava : Hudobné centrum, 2000. 96 s. ISBN 80-88884-18-7
- KRESÁNEK, JOZEF: *Tektonika*. Bratislava : Ústav hudobnej vedy Slovenskej akadémie vied Bratislava, 1994. 575 s. ISBN 80-901416-7-6
- KRESÁNEK, Jozef: *Tonalita*. Bratislava : Opus, 1983. 406 s. Bez ISBN
- KRESÁNEK, Jozef: *Sociálna funkcia hudby*. Bratislava : Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1961. 164 s. Bez ISBN
- KRESÁNEK, Jozef: *Základy hudobného myslenia*. Bratislava : Opus, 1977. 349 s. Bez ISBN
- KULKA, Tomáš: *Umění a kýč*. Praha : Torst, 2000. 292 s.

- MACEK, Petr (edit.): *Colloquium – Romanticism and music Brno 1987*. Brno : Masarykova univerzita, 1978. 205 s. ISBN 80-210-0426-6
- MALÍČEK, Juraj: *Vademecum popkultúry*. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2008. 142 s. ISBN 978-80-8094-287-8
- MATZNER, Antonín – POLEDŇÁK, Ivan – WASSERBERGER, Igor a kol.: *Encyklopedie jazzu a moderní populární hudby I. Část věcná*. Praha : Editio Supraphon, 1983. 416 s. Bez ISBN
- MATZNER, Antonín – POLEDŇÁK, Ivan – WASSERBERGER, Igor a kol.: *Encyklopedie jazzu a moderní populární hudby II. Část jmenná. Světová scéna – osobnosti a soubory A-K*. Praha : Editio Supraphon, 1986. 560 s. Bez ISBN
- MATZNER, Antonín – POLEDŇÁK, Ivan – WASSERBERGER, Igor a kol.: *Encyklopedie jazzu a moderní populární hudby II. Část jmenná. Světová scéna – osobnosti a soubory L-Ž*. Praha : Editio Supraphon, 1987. 544 s. Bez ISBN
- MIKOVIČOVÁ, Alena: *Slovenská speváčka Tina má nový singel*. Online 8. 7. 2007, <http://www.blackmusic.cz/pnews/?rowid=531>
- MISTRÍK, Erich: *Estetický slovník*. Bratislava : Iris, 2007. 250 s. ISBN 978-80-89256-08-2
- MTV Charts*. Online 10. 7. 2007, <http://www.mtv.tv/mtv.tv/dynamo/shells/othermusic.jhtm?article=105133556>
- MOORE, Allan F (edit.): *Analyzing Popular Music*. West Nyack, NY, USA : Cambridge University Press, 2003. 270 s. <http://site.ebrary.com/lib/linkoping/Doc?id=10069911&ppg=282>
- Nelly Furtado – All Good Things (Come To An End)*. Online 23. 6. 2007, <http://www.supermusic.sk/skupina.php?idpiesne=131183>
- Nelly Furtado*. Online 12. 8. 2007, http://cs.wikipedia.org/wiki/Nelly_Furtado
- Nelly Furtado – Say It Right – Originál*. Online 20. 6. 2007, <http://www.supermusic.sk/skupina.php?idpiesne=136596&sid=&TEXT=1>
- NEZVALOVÁ, Danuše (hl. redaktor): *Olomoucké jarní muzikologické konference. Sborník referátů ze 3. a 4. ročníku*. Olomouc : Pedagogická fakulta Univerzity Palackého, 2000. 140 s. ISBN 80-244-0181-9
- Oficiálna stránka SNS IFPI*. Online 27. 7. 2007, www.ifpi.sk
- Paris Hilton*. Online 11. 6. 2007, http://cs.wikipedia.org/wiki/Paris_Hilton
- Paris Hilton*. Online 13. 6. 2007, <http://parishilton.tym.sk/index.php?str=28&tp=1%20-%202011k>

- Paris Hilton*. Online 15. 6. 2007, <http://www.supermusic.sk/skupina.php?action=piesen&idskupiny=20455&idpiesne=112039>
- Peha*. Online 3. 7. 2007, <http://www.peha.tym.sk/index2.html>
- PEHA: *Renesancia*. In: PEHA: *Deň medzi nedeľou a pondelkom*. Universal Music, 2005. CD 1, track 8.
- PERNIOLA, Mario: *Estetika 20. storočia*. Praha : Karolinum, 2000. 169 s. ISBN 80-246-0213-X
- PLESNÍK, Ľubomír a kol.: *Tezaurus estetických výrazových kvalít*. Nitra : Ústav literárnej a umeleckej komunikácie Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa, 2008. 474 s. ISBN 978-80-8094-250-9
- PODPERA, Rastislav: *Quo vadis musica. Premeny sociálnych funkcií hudby*. Bratislava : Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2006. 176 s. ISBN 80-224-0901-4
- PREDNÁ, Zdenka: *Keď to nejde*. In: PREDNÁ, Zdenka: *Zdenka Predná*. Sony BMG, 2007. CD 1, track 5.
- P3HA*. Online 5. 7. 2007, <http://www.peha.cz/>
- RÁDL, Emanuel: *Dějiny filosofie II*. Praha : Votobia, 1999. 668 s. ISBN 80-7220-064-X
- RISINGER, Karel: *Nauka o hudební tektonice 20. storočia*. Praha : Akademie muzických umění, 1998. 272 s. ISBN 808583-34-1
- ROLLAND, Romain: *Beethoven IV. Velká tvůrčí období. Nedokončená katedrála II. Poslední kvartety*. Praha : Státní nakladatelství krásné literatury, hudby umění, 1960. 247 s. Bez ISBN
- ROLLAND, Romain: *Hudobníci prítomnosti*. Bratislava : Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry, 1960. 262 s. Bez ISBN
- SCHONBERG, Harold C.: *Životy veľkých skladateľů*. Praha : Nakladatelství BB/art, s. r. o., 2006. 695s. ISBN 80-7341-905-X
- SCHOPENHAUER, Arthur: *O kráse a umení*. Bratislava : Kalligram, 2007. 214 s. ISBN 978-80-7149-997-8
- SITA: *Paris Hilton: Hudobný album Paris Hilton vyšiel 22. augusta 2006!* Online 24. 6. 2007, Hudobny_album_Paris_Hilton_vysiel_22._augusta_2006_14759/
- SITA: *Paris Hilton vykradla UB40*. Online 23. 8. 2007, <http://www.bleskovky.sk/cl/15/159980/Paris-Hilton-vykradla-UB40>
- Speváčka Tina: Šťastie ma vedie za ruku*. Online 5. 7. 2007, <http://www.sl ovak.cz/Default.aspx?showKorene&type=2&clanek=1616>
- SYCHRA, Antonín – BARVÍK, Miroslav: *K otázce funkce současné opery, O problému*

- estetického hodnocení hudby*. Brno : ROVNOST, 1948. 82 s. Bez ISBN
- ŠLOSIAR, Ján: *Od antropologizmu k filozofickej antropológii*. Bratislava : Iris, 2002. 164 s. ISBN 80-89018-37-8
- TINA: *Viem, že povieš áno*. In: TINA: *Chilin*. EMI Czech Republic s.r.o, 2006. CD 1, track 1. *Timbaland*. Online 27. 8. 2007, <http://cs.wikipedia.org/wiki/Timbaland>
- TURÁK, František: *Moderná populárna hudba a džez na Slovensku: vývojové tendencie a kritické reflexie*. Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, 2003. 191 s. ISBN 80-8055-828-0
- TŮMA, Jaromír: *Hitparády s ručením omezeným*. In: *Rock & Pop*, roč. XVIII, január 2007, č. 1/276, s. 28-29.
- URBAN, Ondřej: *Instrumentár elektroakustického zvuku*. Praha : Akademie múzických umění, 2007. 93 s. ISBN 978-80-7331-115-5
- VOLEK, Jaroslav: *Kapitoly z dějin estetiky*. Praha : PANTON, 1969. 268 s. Bez ISBN
- WEISS, Tomáš (edit.): *Beaty, Bigbeaty, Breakbeaty*. Praha : Maťa, 1998. 303 s. ISBN 80-86013-41-3, Brno : Dharmagaia, 1998. 303 s. ISBN 80-85905-37-X
- WASSERBERGER, Igor: *Fenomény súčasného jazzu*. Bratislava : Hudobné centrum, Vydavateľstvo Sloart, 2003. 278 s. ISBN 80-88884-45-4
- Zdenka Predná*. Online 17. 7. 2007, <http://www.zdenkapredna.sk/>
- Zdenka Predná*. Online 22. 7. 2007, http://sk.wikipedia.org/wiki/Zdenka_Predná
- ZICH, Jaroslav: *Kapitoly a studie z hudební estetiky*. Praha : Editio Supraphon, 1987. 216 s. Bez ISBN
- ZICH, Otakar: *Estetické vnímání hudby. Estetika hudby*. Praha : Supraphon, 1981. 432 s. Bez ISBN
- ZOUHAR, Vít: *Postmoderní hudba? (Německá diskuse na sklonku 20. století)*. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomovci, 2004. 257 s. ISBN 80-244-0973-9

Diskografia:

- Brahms, Johannes: *Variácie na Paganinho tému Op. 35*. In: *Brahms. Piano Concerto No 2, Paganini Variations. 458 171-2*. Decca Eloquence , 1997. CD 1, track 5 a 6.
- Desmod: *Niektó ti to povie skôr než ja*. In: DESMOD: *Uhoľ pohľadu*. Sony BMG, 2006. CD 1, track 5.
- Desmod: *Zhorí všetko, čo mám*. In: DESMOD: *Uhoľ pohľadu*. Sony BMG, 2006. CD 1, track 4.

Furtado, Nelly: *All Good Things (Come To An End)*. : FURTADO, Nelly: *Loose*. Records, 2006. CD 1, track 12.

Furtado, Nelly: *Say It Right*. : FURTADO, Nelly: *Loose*. Records, 2006. CD 1, track 8.

Hilton, Paris: *Stars Are Blind*. In: HILTON, Paris: *Paris*. Warner Music, 2006. CD 1, track 3.

Mozart, Wolfgang Amadeus: *Koncert A-dur pre klarinet a orchester KV 622*. In: MOZART, Wolfgang Amadeus – NIELSEN, Carl: *Nielsen and Mozart. Concertos for Clarinet and Orchestra*. CLASSCD 462. Classico, 2004. CD 1, track 5 – 7.

Peha: *Renesancia*. In: PEHA: *Deň medzi nedeľou a pondelkom*. Universal Music, 2005. CD 1, track 8.

Predná, Zdenka: *Ked' to nejde*. In: PREDNÁ, Zdenka: *Zdenka Predná*. Sony BMG, 2007. CD 1, track 5.

Tina: *Viem, že povieš áno*. In: TINA: *Chilin*. EMI Czech Republic s.r.o, 2006. CD 1, track 1.